L'ESPORTIU

CICLISME / GIRONA - 11 juliol 2021 9.00 h

BARRETADES PELS CAMINS DEL TOUR 2021

Etapa 15. Ceret/Andorra la Vella

El port d'Envalira, el sostre del tour.

QUIM CURBET - GIRONA

El nom de Ceret prové del llatí *cerasium* que vol dir indret plantat de cirerers i encara ho continua essent. Cada any, quan arriba el temps de les cireres, Ceret floreix a la vora del Tec, que travessa el municipi, passant sota l'arc del pont del Diable i deixant a una banda els Aspres i a l'altra els Pirineus.

Ceret és un d'aquells indrets que t'atrapa la primera vegada que hi poses els peus i ja no et deixa anar mai més. Josep Pla explica la seva primera anada a Ceret de jove, de l'estació al centre del poble caminava «sota un cel de coure i blau, badant de cirerer en cirerer». Aquell dia, com avui, era un diumenge i pel laberint dels carrers de la vila vella baixaven dolls d'aigua pels reguers.

Però avui tothom està pendent dels ciclistes, el Museu d'art modern està tancat per *une phase d'importants travaux de rénovation et d'agrandissement* i sota els grans plàtans del passeig únicament es parla del Tour, que només sortir d'aquí s'enfila cap a Oms i el coll d'en Fortó. El gran grup va fent cames, pujant i baixant, vigilant-se els uns als altres i travessant per Prunet i Bellpuig, Bulaternera i Vinçà, del Vallespir al Conflent, tot preparant-se per la pujada que vindrà després de Prada i que coronarà el rei de la muntanya.

No cal dir que els francesos darrerament han posat els ulls en aquesta població del Conflent d'ençà que l'any passat el seu alcalde –Jean Castex– va ser nomenat primer ministre, tot i que els catalans la coneixem de sobres perquè a Prada s'hi desenvolupa cada any la Universitat Catalana d'Estiu, el Festival internacional de música Pau Casals, i també, per si no n'hi hagués prou, perquè en el seu cementiri hi descansa Pompeu Fabra, «seny ordenador de la llengua catalana».

Tot seguit els ciclistes passen davant de les muralles de Vilafranca del Conflent i del Fort Liberia, construïdes per Vauban, en una època en què aquestes poblacions van ser terra de disputa entre el regne de França i el d'Espanya, ara, ben al contrari del que succeeix amb Gibraltar, a Madrid ningú les reclama.

L'estació del tren groc de Vilafranca queda enrere i el Tour segueix cap a Oleta –La veta d'Oleta és llarga i estreta...– i Èvol, perdut en la muntanya. En aquests indrets ressonen les paraules del poeta Jordi Pere Cerdà quan escrivia: «D'aquell cim de món tota cosa és clara:

part d'ací, l'hivern; enllà, primavera; al mig, l'equinocci que parteix la terra.» Perquè, entre altres coses, just aquí hi passa el meridià de París.

Més endavant, a Nyer, hi ha un *château* que va pertànyer als Banyuls, barons de Nyer i marquesos de Montferrer, i encara una mica més enllà es pot veure el pont de Gisclard, l'únic pont ferroviari penjant que hi ha en tot l'hexàgon.

En els límits del Conflent i l'Alta Cerdanya, el Tour puja fins a Montlluís, una fortalesa construïda també per Vauban damunt les runes del Vilar d'Ovança. Avui encara és la seu del *Centre national d'entraînement commando*. Diuen que en el seu interior encara s'hi conserva el "pou dels forçats", una mena de gran màquina de fusta accionada per un home que permetia alimentar d'aigua la ciutadella, actualment només se'n conserven dues d'iguals, una Besançon i l'altra al Mont-Saint-Michel.

Després ja ve Font-romeu, gairebé a 1.800 metres, on hi ha un santuari marià –l'Ermitage–, el forn solar d'Odelló –el més gran del món– i l'estació d'esquí més antiga dels Pirineus. D'aquí fins a la Tor de Carol va de baixada, però els pendents, que són difícils de pujar, encara ho són més de baixada i n'hi haurà més d'un que deixarà el mallot rebregat en una bardissa.

Però el Tour segueix encara amb la mirada posada al coll de Puymorens i després cap al Pas de la Casa i el Port d'Envalira, a 2.408 metres, el coll més alt dels Pirineus, on el Tour hi passarà per desena vegada. Els més grans escaladors de la història del Tour (Federico Bahamontes el 1964 o Richard Virenque dues vegades el 1997) l'han creuat al capdavant. Però la llegenda del Port d'Envalira va començar el 1964 quan Jacques Anquetil, mal recuperat d'una barbacoa/sangria empassada el dia anterior a Andorra, fou superat per Poulidor i Bahamontes. Va ser llavors quan el seu director esportiu Raphaël Geminiani es va posar a la seva altura amb el cotxe i, fent gala d'un coneixement psi-

cològic perfecte sobre la ment del campió, li va dir: «Jacques, si has de morir, almenys fes-ho com un campió». Anquetil es va llançar a un descens increïble entre la boira, per guanyar finalment el seu cinquè Tour.

Però avui la cursa és en direcció contrària i fa via cap a Canillo i Encamp, remunta el coll de Beixallis i es deixa caure finalment a Andorra la Vella, la capital del Principat, on molts dels ciclistes se sentiran com a casa perquè aquí hi tenen el domicili fiscal.